

GREENPORT
West-Holland

JAAROVERZICHT 2025

DE OOGST VAN GREENPORT WEST-HOLLAND

Werken aan een gezonde leefomgeving en brede welvaart

In Greenport West-Holland komen ondernemerschap, kennis en bestuur samen in het hart van de Nederlandse glastuinbouw. Dat maakt mij trots. In 2025 hebben we opnieuw laten zien wat de kracht is van ons cluster: samen werken aan oplossingen die ertoe doen. Voor de regio, voor Nederland en steeds vaker ook internationaal.

We boeken resultaten die zichtbaar zijn in de praktijk. Denk aan nieuwe samenwerkingen binnen het Innovatiepact, aan talentontwikkeling via het Greenport Horti Campus Katapult-project en aan innovatieve fieldlabs, zoals Vertical Farming en Voorkomen Voedselverspilling. Ook op thema's als energie, circulariteit, biodiversiteit en gezondheid zetten partners stappen. Daarmee draagt de tuinbouw niet alleen bij aan economische groei, maar ook aan een gezonde leefomgeving en brede welvaart.

De grote opgaven van deze tijd vragen om samenwerking. Geen enkele partij kan dit alleen. Juist daarom geloof ik in de triple helix: bedrijven, overheden en kennisinstellingen die elkaar versterken. Greenport West-Holland verbindt, versnelt en helpt om ideeën om te zetten in concrete projecten.

Ik dank alle partners voor hun inzet en vertrouwen. Samen bouwen we verder aan een toekomstbestendige tuinbouw: innovatief, duurzaam en van waarde voor de maatschappij.

Angelique de Wit
Directeur Greenport West-Holland

In dit jaarverslag o.a:

- EnergieAkkoord ondertekend: Een klimaatneutrale Greenport in 2040
- Robotisering & Digitalisering: Focus op data-uitwisseling, slimme teelt en cyberweerbaarheid
- Teelt van Jack Beans biedt kansen voor tuinbouw én nierpatiënten

Over Greenport West-Holland

Greenport West-Holland is het samenwerkingsverband van ondernemers, overheden, kennisinstellingen en onderwijs in het hart van de Nederlandse glastuinbouw. In Zuid-Holland werken we dagelijks aan oplossingen voor grote maatschappelijke opgaven op het gebied van voeding, gezondheid, klimaat, energie en ruimte. Dat doen we in een regio waar hightech innovatie en vakmanschap al generaties lang samenkomen.

Greenport West-Holland verbindt en versnelt. Wij brengen partijen bij elkaar, signaleren kansen en knelpunten, agenderen nieuwe thema's en helpen innovaties van idee naar praktijk. Zo versterken we een tuinbouwsector die economisch sterk is én bijdraagt aan een gezonde leefomgeving en brede welvaart.

Voor de regio betekent dit een toekomstbestendig economisch cluster met ruimte voor ondernemerschap, talentontwikkeling en duurzame gebiedsontwikkeling. Voor de maatschappij levert de greenport concrete bijdragen aan gezonde voeding, circulaire oplossingen, innovatieversnelling en energietransitie. Voor aangesloten partners – brancheorganisaties, bedrijven, gemeenten, Provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap, onderwijsinstellingen en onderzoeksinstanties – is Greenport West-Holland een betrouwbare partner die kennis bundelt, samenwerking organiseert en helpt bij het realiseren van een robuust en toekomstbestendig tuinbouwcluster.

Hier zaait tuinbouw toekomst.

Onze ambities

Greenport West-Holland werkt vanuit drie ambities aan een sterke, toekomstbestendige tuinbouw. Deze ambities laten zien hoe we economische kracht verbinden met maatschappelijke waarde, nu en in de toekomst.

Greenport West-Holland heeft de volgende drie ambities voor 2025-2030:

- Op weg naar een Circulaire Greenport
- Een Samenhangend en Betekenisvol Ruimtelijk Economisch Cluster
- Leidend in Kennis & Innovatie

Dit jaarverslag is ingedeeld op basis van deze ambities. Per ambitie ziet u een kort overzicht van de lopende programma's. Met die programma's – die een sterke onderlinge samenhang hebben – werken we aan de toekomst van de regio, de tuinbouw en de maatschappij.

LEIDEND IN
KENNIS & INNOVATIE

Samen bouwen aan de innovatiekracht van morgen

De kracht van Greenport West-Holland zit in samenwerking. Bedrijven, kennisinstellingen en overheden werken samen aan innovatie die nodig is om internationaal koploper te blijven. Dit vraagt om sterke kennisnetwerken, goed opgeleid talent en gerichte investeringen. Met programma's voor Human Capital, Campusstrategie en Robotisering & Digitalisering zorgen we dat kennis wordt ontwikkeld én toegepast.

Het doel van de ambitie Leidend in Kennis & Innovatie is dat de regio beschikt over een sterk innovatie-ecosysteem waarin kennis snel wordt omgezet in praktijk. Dat levert nieuwe oplossingen op voor maatschappelijke uitdagingen en versterkt de internationale positie van de Nederlandse tuinbouw.

De ambitie Leidend in Kennis & Innovatie bestaat uit de volgende programma's:

- Campusstrategie
- Human Capital
- Robotisering & Digitalisering

Bekijk de avatar van ambitieregisseur Woody Maijers die tijdens het Jaarevent 2025 vertelde over hoe de Greenport inzet op Kennis & Innovatie:

Innovatiepact Samen versnellen we innovatie

Hoe kunnen we innovatie en kennisontwikkeling in het tuinbouwcluster versnellen? Dat is het doel van het Innovatiepact van Greenport West-Holland. Daarbij werkt het Innovatiepact met een aantal thema's: deze worden bepaald in samenspraak met de partners. Begin 2025 werd de derde fase van het Innovatiepact ondertekend.

Sinds de start heeft het Innovatiepact geleid tot tal van succesvolle samenwerkingen, zoals het Cyberweerbaarheidscentrum Greenport, het Fieldlab Vertical Farming en diverse samenwerkingen op het gebied van biodiversiteit en robotisering. Voor de derde fase van het Innovatiepact vergeleek de Young Advisory Group de ambities van het Innovatiepact met de beleidsdoelen van deelnemende gemeenten en Provincie Zuid-Holland.

Het Innovatiepact, Topconsortia voor Kennis en Innovatie, bedrijven en kennisinstellingen met een deelgroep van de ACCEZ Coalition of Willing (onder de naam Tuinbouwkabinet) werkten in 2025 aan een aanpak om het bedrijfsleven meer aan het roer te krijgen in de aansturing van de kennis- en innovatieagenda (en de uitvoering daarvan). Hiervoor is gekozen voor het thema '100% groen' als eerste pilot. En het Innovatiepact werkt aan een nieuw Human Capital Actieplan (zie elders in deze rapportage). Ook hier zit het bedrijfsleven aan het stuur.

Waarom?
Door deze samenwerking versnelt het tuinbouwcluster innovatie en kennisontwikkeling, met aantoonbare economische impact en sterke publiek-private cofinanciering.

Partners Innovatiepact:
Provincie Zuid-Holland, Gemeente Westland, Gemeente Lansingerland, Gemeente Pijnacker-Nootdorp, Gemeente Den Haag, Glastuinbouw Nederland, Rabobank, Inholland, Haagse Hogeschool, LDE, Achmea, Lentiz, TNO, Yuverta, Wageningen University & Research, Delphy, Vertify, Mondriaan, World Horti Center/HortiHeroes, Horti Academy, Tomatoworld, Hortivation, Logiqs, Flynth, Royal FloraHolland, Security Delta HSD, InnovationQuarter, Metropoolregio Rotterdam Den Haag, Dutch Fresh Port, Horti Search.

Campusstrategie Sterk netwerk voor innovatie

Hoe maken we de regio nog sterker op het gebied van kennis, innovatie en leren? Dat is de kern van het programma Campusstrategie. Onder dit programma vallen het Greenport Horti Campus Katapult-project gericht op de ontwikkeling van een talent-ecosysteem, het Fieldlab Vertical Farming, het Fieldlab Voorkomen voedselverspilling, experimenteerlocatie glastuinbouw met de Kas voor de Toekomst en de One Campus Strategie.

One Campus Strategie

Doel van de One Campus Strategie is nog meer samenhang tussen Dutch Fresh Port, Horti Science Park en Flora Campus Westland en de verbinding met kennisinstellingen en campussen in de regio, zoals MBO, HBO en TU Delft, LDE en de WUR. Zo ontstaat een regionaal netwerk dat innovatie versnelt, talent aantrekt en bedrijven ondersteunt bij opgaven en kansen van de transities die voor ons liggen.

De drie campusgemeenten zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van de One Campusstrategie 2030. Vanzelfsprekend zijn ook de andere gemeenten in de Greenport-regio betrokken. In 2025 werden onder meer campus-specifieke en regionale roadmaps ontwikkeld.

Partners

Gemeente Westland, Gemeente Lansingerland, Gemeente Barendrecht en Gemeente Ridderkerk (Dutch Fresh Port).

GREENPORT HORTI CAMPUS KATAPULT-PROJECT

Het tuinbouwcluster staat voor grote uitdagingen. Daarvoor zijn nieuwe kennis, kwaliteiten en vaardigheden nodig. Dat vraagt het nodige van bedrijven: openstaan voor leren en experimenteren in de praktijk, studenten betrekken bij innovatievragen en huidige medewerkers helpen hun talenten te benutten en ontwikkelen.

Dat wordt mogelijk gemaakt door het Greenport Horti Campus Katapult-project. Dit programma ontvangt een bijdrage van € 9 miljoen uit het Nationaal Groeifonds en loopt tot en met 2027. Initiatiefnemers van het Greenport Horti Campus Katapult-project zijn Greenport West-Holland (Greenport Horti Campus), Lentiz Onderwijsgroep en Inholland.

Sinds de start heeft het Greenport Horti Campus Katapult-project flink bijgedragen aan het verbinden van bedrijven en beroepsonderwijs. Zo is er een vraaggestuurde LLO-aanpak (Leven Lang Ontwikkelen) via de Horti Academy, met onder meer maatwerktrainingen en LLO-trajecten. Er zijn meer gastlessen, bedrijfsbezoeken en praktijkprojecten, daardoor komen onderwijs en bedrijven dichter bij elkaar. De werving van leerlingen en studenten is beter georganiseerd. Dit zorgde onder meer voor meer instroom bij MBO Westland. En jaarrond werken mbo- en hbo-studenten aan innovatieopdrachten bij bedrijven in het tuinbouwcluster. Samen wordt gebouwd aan een door de bedrijven gedreven talent-ecosysteem.

Partners

Penvoerders: Lentiz, Inholland, Greenport West-Holland (Greenport Horti Campus), samenwerkingspartners o.a. Haagse Hogeschool, HortiHeroes, World Horti Center, HIC, Dutch Fresh Port

Fieldlab Vertical Farming

Vertical farming (ook wel indoor farming genoemd) biedt een innovatieve en duurzame oplossing voor de productie van verse groenten, bloemen en planten, met name in dichtbevolkte stedelijke gebieden. Vertical farming vraagt om nieuwe inzichten en kennis, met name op het gebied van teelttechnieken en bedrijfsmodellen.

Een consortium van Nederlandse bedrijven en organisaties heeft daarom de krachten gebundeld om succesvolle concepten voor vertical farming te ontwikkelen. Samen vormen zij het Fieldlab Vertical Farming. Het Fieldlab richt zich op thema's als internationale marktontwikkeling, onderwijs, innovatie en demonstratie van nieuwe teeltmethoden. Een belangrijk onderdeel van het project is de ontwikkeling van een samenwerkingsmodel.

In 2025 waren er verschillende mijlpalen. Zoals de eerste, bescheiden oogst van gras in een vertical farm: dit gras wordt gebruikt door een kaasboer. Een proef met de opkweek van freesia werd afgerond en verschillende onderzoeken zijn opgestart. Gedeputeerde Mariëtte van Leeuwen bracht ook een bezoek aan het Fieldlab. Daarnaast werd een aanvraag voor een derde fase van het Fieldlab ingediend.

Partners

Het Fieldlab Vertical Farming is een samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen: Delphy, Greenport Horti Campus / Greenport West-Holland, Hogeschool Inholland, Logiqs, Own Greens, Signify, Vertify, Wageningen University & Research en Growy

HUMAN CAPITAL

Mensen maken het verschil

Greenport West-Holland werkt met bedrijven, onderwijsinstellingen en overheden aan de doorontwikkeling van het arbeidsmarktvraagstuk: het Human Capital Actieplan. Doel is het versterken van de positie van de glastuinbouw in de regio door samenwerking en sociale innovatie.

Het tuinbouwcluster is een grote werkgever in Zuid-Holland: in 2021 bedroeg de werkgelegenheid van het totale cluster in de provincie ongeveer 40.000 arbeidsjaren. Dit komt neer op circa 2,4% van de totale werkgelegenheid van de provincie Zuid-Holland.

In 2025 was er onder meer een ‘brown paper-sessie’. Aan deze bijeenkomst (georganiseerd in samenwerking met Economic Board Zuid-Holland en Glastuinbouw Nederland) deden circa twintig ondernemers, opleiders, beleidsmakers en programmaleiders deel. Op basis van hun input over onder meer inhoudelijke en maatschappelijke opgaven wordt een Human Capital Actieplan opgesteld.

Het actieplan richt zich nadrukkelijk op sociale innovatie: het vernieuwen van werkprocessen en manieren van leren binnen en tussen bedrijven. Dit willen we aanpakken met gerichte acties op de thema’s Goed werkgeverschap en inlenerschap, Robotisering en Scholing.

Ondernemers brengen concrete vraagstukken in uit hun eigen praktijk. In kleine groepen van bedrijven en partners uit onderwijs en overheid worden deze vragen vertaald naar korte experimenten en acties. De resultaten en leerervaringen worden vervolgens gedeeld binnen het netwerk, zodat succesvolle aanpakken breder in de sector kunnen worden toegepast.

De ondernemer krijgt daarin de regierol, ondersteund door een ecosysteem van onderwijs, overheid, Glastuinbouw Nederland en Greenport West-Holland dat voedt, verbindt en faciliteert. De Economic Board Zuid-Holland stelt daarvoor een kwartiermaker aan die het actieplan coördineert.

Waarom?
Door dit programma krijgt het cluster een sterke arbeids- en leeragenda, waardoor arbeidsgerelateerde vraagstukken worden aangepakt en bedrijven makkelijker talent aantrekken, ontwikkelen en behouden.

De ‘brown paper-sessie’ over het Human Capital Actieplan

Partners
Partners Human Capital Actieplan: bedrijven uit de keten, Economic Board Zuid-Holland, Glastuinbouw Nederland, Horti Academy, Kas Groeit, IQ-Nextgen, Vertify, Inholland, Lentiz.

ROBOTISERING & DIGITALISERING

Slimmer werken met technologie

Het doel van het programma Robotisering & Digitalisering is het vergroten van de digitale slagkracht van het cluster. De focus ligt daarbij op data-uitwisseling, slimme teelt en cyberweerbaarheid.

Het programma Robotisering & Digitalisering droeg in 2025 bij aan verschillende events binnen het cluster, zoals de LVVN-Synergie dagen, er werden verkennende stakeholdergesprekken gevoerd met bedrijven en organisaties als Vertify, RoboCrops, Tomatoworld, TNO en LDE (de universiteiten van Leiden, Delft en Rotterdam) en Kasgroeit over gezamenlijke innovatieprojecten. Standaardisatie ten behoeve van versnelling AI en data-uitwisseling biedt kansen voor gezamenlijke projecten. Er zijn bijdragen geleverd aan lopende projecten tussen Greenport West-Holland en partners in bijvoorbeeld het project Detectable Vegetable.

Het programma Robotisering & Digitalisering sluit goed aan bij andere Greenport-programma’s, zoals Kennis & Innovatie, Energie, het Human Capital Actieplan, Verslogistiek en bij Robocrops: een initiatief dat de ontwikkeling en toepassing van robotica en AI in de glastuinbouw versnelt om telers en technologie te verbinden.

Waarom?
Door dit programma groeit de digitale slagkracht van het cluster, via betere data-uitwisseling, slimme teelt en meer cyberweerbaarheid.

(Beoogd) Partners
Security Delta HSD, InnovationQuarter, Robocrops, TNO, Glastuinbouw Nederland, Wageningen University & Research, Delphy, Vertify, diverse bedrijven

OP WEG NAAR EEN

Circulaire Greenport

De tuinbouw staat voor grote uitdagingen op het gebied van grondstoffen, water, energie en biodiversiteit. Daarom werkt Greenport West-Holland toe naar een volledig circulaire tuinbouw. Dat betekent: minder verspilling, hergebruik van materialen en reststromen, gezonde planten en een sterke verbinding met de omgeving. We werken samen met nieuwe partners, ook buiten de sector, en zoeken naar nieuwe teelten en verdienmodellen die passen bij maatschappelijke vragen.

Het resultaat van deze ambitie? De regio ontwikkelt zich tot een circulair ecosysteem met toekomstbestendige bedrijven. Ondernemers verduurzamen hun bedrijfsvoering, overheden halen beleidsdoelen en de samenleving profiteert van gezonde producten en een gezonde leefomgeving.

De ambitie Op weg naar een Circulaire Greenport bestaat uit de volgende programma's:

- Circulaire Teeltmaterialen en Verpakkingen
- Biobased Circulair
- Gezondheid
- Voedselverspilling
- Water
- Biodiversiteit

CIRCULAIRE TEELTMATERIALEN EN VERPAKKINGEN

Grondstoffen slim hergebruikt

De teelt van Jack Beans biedt kansen voor zowel nierpatiënten als voor tuinbouwondernemers. De boon bevat namelijk een enzym dat gebruikt kan worden in thuisdialyse. Daardoor stijgt de levenskwaliteit van nierpatiënten. Doel is dat het gewas geteeld gaat worden in Nederlandse kassen. Afgelopen kwartaal waren er teeltonderzoeken op zes locaties.

Het programma Biobased Circulair versnelt de toepassing van biobased en circulaire innovaties in de tuinbouw. In het derde kwartaal van 2026 was er vanuit het programma afstemming met het Jack Bean Kwekers Collectief, dat onderzoek doet naar de teelt van het gewas. Het gaat daarbij onder meer om het gehalte inhoudsstoffen.

Verder werd – samen met Stichting Innovatie Glastuinbouw (SIGN) - een succesvolle bijeenkomst over eiwitteelten georganiseerd. Het programma Biobased Circulair neemt deel aan een subsidieaanvraag om van tuinbouwreststromen bouwmaterialen te maken (door mycelium-biocomposiet te maken). Ook werd deelgenomen aan een werkveldsessie bij het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over besteding van klimaatfondsgelden voor biobased bouwen.

Het Theses Lab van de Erasmus Universiteit doet onderzoek naar de invloed van retail op verduurzaming van de tuinbouw(-keten). Vanuit het programma Biobased Circulair wordt dit onderzoek begeleid. En met partijen in de zorgsector waren gesprekken over gezamenlijk onderzoek en ontwikkeling van plant-based medicijnen.

Partners
Partners Programma Verpakkingen en Teeltmaterialen: Provincie Zuid-Holland, Gemeente Westland

Bekijk de video over het programma Circulaire Teeltmaterialen en Verpakkingen.

Bekijk video

Naar Bioboost Platform

BIOBASED CIRCULAIR

Biobased innovatie met impact

Het programma Biobased Circulair versnelt de toepassing van biobased en circulaire innovaties in de tuinbouw. Het gaat daarbij zowel om inhoudstoffen als reststromen. En het gaat vooral ook om gezondheid. Zo organiseert Greenport West-Holland een onderzoek naar de teelt van Jack Beans: die bonen kunnen het leven van veel nierpatiënten een stuk aangenamer maken.

De teelt van Jack Beans biedt kansen voor zowel nierpatiënten als voor tuinbouwondernemers. De boon bevat namelijk een enzym dat gebruikt kan worden in een nieuw ontwikkeld apparaat voor thuisdialyse. Daardoor stijgt de levenskwaliteit van nierpatiënten. Doel is dat het gewas geteeld gaat worden in Nederlandse kassen. In 2025 startten teeltonderzoeken op zes locaties. De focus ligt daarbij op de inhoudstoffen van de bonen. De onderzoeken worden uitgevoerd door het Jack Bean Kwekers Collectief. Het onderzoek krijgt financiering vanuit onder andere EIP en OPZuid.

Ook op andere vlakken werkt het programma aan gezondheid. Samen met Stichting Innovatie Glastuinbouw (SIGN) werd een succesvolle bijeenkomst over eiwitteelten georganiseerd. En in 2025 werden voorbereidingen getroffen voor een samenwerking met Erasmus Medisch Centrum. Tijdens een meerjarig onderzoek wordt het effect van inhoudstoffen op onder meer uitzaaiing van prostaatkanker geanalyseerd, maar ook het tegengaan van bacteriële besmettingen.

Het programma Biobased Circulair gaat dus ook over reststromen. Zo is Greenport West-Holland betrokken bij een subsidieaanvraag om van tuinbouwreststromen bouwmaterialen te maken (door mycelium-biocomposiet te maken). En in een groot project gaat Greenport West-Holland samen met negen partners uit België, Duitsland, Frankrijk, Ierland en Nederland (Varta) de komende jaren onderzoek doen naar het verwaarden van reststromen uit de tuinbouw binnen het Europese project Valorant; onderdeel van dit grote onderzoeksproject is om een digitale beslisboom te ontwikkelen waarmee keuzes gemaakt kunnen worden om de maximale waarde te halen uit de reststromen van 8 verschillende gewassen. Deze tool zal als uitbreiding op Bioboost-Platform.com beschikbaar komen

Op het Bioboost-platform werd in 2025 het honderdste biobased initiatief gepubliceerd. Op dit platform – beheerd door Greenport West-Holland – staan voorbeelden van en documenten over biobased oplossingen in en rond de tuinbouw. Het honderdste initiatief is Potverdorie!, een bedrijf dat reststromen van de fruitteelt verwerkt tot jams en chutneys.

Waarom?
Door dit programma ontstaan nieuwe verdienmodellen uit inhoudstoffen en reststromen, met toepassingen die zowel de tuinbouw als de maatschappij vooruithelpen.

Partners
Partners programma Biobased Circulair: Provincie Zuid-Holland, Gemeente Westland, Gemeente Pijnacker-Nootdorp, Gemeente Lansingerland

VOEDSELVERSPILLING

Samen verspilling verminderen en reststromen beter verwaarden

Jaarlijks gooit een Nederlandse consument gemiddeld 33 kilo eten weg, en dan met name groenten. Dat komt neer op 9% van al het gekochte eten. En ook in de keten halen veel groenten de eindstreep niet: dit zorgt voor een enorme hoeveelheid reststromen. Binnen het programma Voedselverspilling zoekt Greenport West-Holland naar oplossingen.

In 2025 zijn er twee initiatieven op stoom gekomen, in de eerste plaats het Fieldlab Voorkomen Voedselverspilling en in de tweede plaats een onderzoek naar de mogelijkheden om tot een grootschalig Innovatieprogramma Voedselverspilling te komen. Waar het Fieldlab zich richt op de aansluiting tussen onderwijs en bedrijven met onderzoeksvragen rondom voedselverspilling, gaat het bij het Innovatieprogramma om de ontwikkeling en opschaling van grootschalige 'business-to-business' ketens om reststromen te verwaarden.

Het Fieldlab Voorkomen Voedselverspilling is inmiddels van start gegaan. Hierin werken we samen met Hogeschool Inholland, Lentiz, Wageningen University & Research, Wageningen Food & Biobased Research, Duijvestijn Tomaten, Dutch Fresh Port en Stichting Samen Tegen Voedselverspilling. In het Fieldlab wordt onder meer gewerkt aan een matchingtool om vragen van bedrijven te koppelen aan de mbo- en hbo-opleidingen, zodat studenten aan de slag kunnen gaan met de vragen van bedrijven. Het prototype van die tool is gereed en getest. Bedrijven en andere onderwijsinstellingen melden zich met projecten en ideeën voor samenwerking. Daarnaast waren er co-creatiesessies met onder meer de huidige partners en potentiële partners. Op basis daarvan zijn de ontwerpprincipes en het businessmodel uitgewerkt.

Innovatieprogramma

In opdracht van Greenport West-Holland is adviesbureau Tekkoo in oktober begonnen met een haalbaarheidsonderzoek. Onder leiding van een stuurgroep, bestaande uit Provincie Zuid-Holland, Rabobank, Inholland en Greenport West-Holland, heeft Tekkoo ongeveer vijftig partijen door de hele keten heen gesproken. Dit leverde vijf mooie potentiële cases op die in een Innovatieprogramma niet zouden misstaan.

Toch heeft de stuurgroep besloten op dit moment nog niet te starten met een Innovatieprogramma Voedselverspilling. De reden daarvoor is dat we denken dat we meer en impactvollere cases nodig hebben en de financieringsmogelijkheden voor het programma beperkt lijken. Maar dat betekent niet dat we hiermee een punt zetten. In het voorjaar van 2026 organiseert Tekkoo een werkbijeenkomst voor alle partijen die in de afgelopen maanden hebben meegewerkt aan het onderzoek. Enerzijds om hen te informeren over de uitkomsten, maar anderzijds ook om tot nieuw initiatieven te komen en allianties te smeden. Provincie Zuid-Holland pakt het stokje over en werkt aan een voorstel voor het aanstellen van twee ketenregisseurs Voedselverspilling. Greenport West-Holland blijft nauw betrokken.

Waarom?

Door dit programma worden bedrijven en onderwijs gekoppeld aan concrete vraagstukken, zodat verspilling afneemt en waarde uit reststromen toeneemt.

Partners

Partners Fieldlab Voorkomen Voedselverspilling: Wageningen University & Research, Wageningen Food & Biobased Research, Hogeschool Inholland, Lentiz Onderwijsgroep, Duijvestijn Tomaten, Dutch Fresh Port

GEZONDHEID

Voeding verbindt tuinbouw en zorg

Het programma Gezondheid verbindt de werelden van voeding, glastuinbouw en gezondheid. Doel is een toekomstbestendig voedselsysteem waarin gezondheid en de voedselomgeving centraal staan in hoe we telen, samenwerken en innoveren. Daarin spelen onder meer gezonde lunches, de samenwerking met zorginstellingen en telen voor gezondheid een belangrijke rol.

Het programma werkt op verschillende manieren aan een gezondere wereld. Zo draagt het bij aan nieuwe teelt-, product- en ketenconcepten gebaseerd op gezondheidswaarde en aan projecten die gezondheid zichtbaar en meetbaar maken, zodat ook gezondheidclaims in de toekomst mogelijk zijn. Ook is het programma actief op het gebied van beleid. Zo werd bijgedragen aan de regionale voedselvisie van Provincie Zuid-Holland.

Onder het programma vallen tal van initiatieven. Zo was in 2025 de lancering van de Nieuwe Lunch Cultuur. Doel is om een gezonde voedselomgeving op de werkvloer aantrekkelijk en vanzelfsprekend te maken, zodat iedereen kan meedoen. De Nieuwe Lunch Cultuur is een initiatief van GroentenFruit Huis, BeBright, Koppert Cress, Greenport West-Holland en Provincie Zuid-Holland. Inmiddels is een groot aantal bedrijven en organisaties partner van de Nieuwe Lunch Cultuur en zijn vele tienduizenden werknemers bereikt. In 2025 startte – in samenwerking met Zilveren Kruis – de tweede leergang Nieuwe Lunch Cultuur. Ook werd een Kosten-Baten Analyse gelanceerd. Hieruit blijkt dat een gezonde werklunch geen kostenpost is, maar een investering in productiviteit en duurzame inzetbaarheid met als gevolg lagere zorgkosten.

In 2025 startte ook het project Prostaatkanker en Voeding. Tijdens dat project wordt voeding ingezet als onderdeel van preventie en kwaliteit van leven bij prostaatkanker. Dit gebeurt in samenwerking met onder meer Erasmus Medisch Centrum. Het project verbindt gezondheidsvragen direct aan glastuinbouw, plantinhoudsstoffen en ketenvorming. Zo doen patiënten met prostaatkanker mee aan een onderzoek naar het effect van gezonde voeding op hun herstel en levenskwaliteit.

Lees verder op pagina 14

Vanuit het SIR Intergov-programma van Provincie Zuid-Holland werd een challenge georganiseerd. Deze werd gewonnen door BEUKK. Dat bedrijf gaat Leiden Universitair Medisch Centrum (LUMC) helpen met een gezonder, regionaal voedselaanbod en verbinding met regionale telers.

Waarom?
Door dit programma verbinden we glastuinbouw, voeding en zorg, zodat gezonde keuzes makkelijker worden en de sector bijdraagt aan een gezondere leefomgeving.

Cirfood won in 2025 de eerste Nieuwe Lunch Cultuur Award

Bekijk de video

Partners
Partners Nieuwe Lunch Cultuur o.a.: Provincie Zuid-Holland, Koppert Cress, GroentenFruit Huis, BeBright, Veneca, Voedingscentrum, VNO-NCW, Zilveren Kruis, CNV, Cedris, Topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, Health Holland, Gemeente Westland, Haagse Hogeschool, LUMC, ADO Den Haag, Van Gelder Groente en Fruit, ASVZ, SuperFlora, Voeding Leeft, Tuin van Holland, Eet Natuurlijk Lokaal op je Werk, Rotterdam de Boer Op, Louis Bolk Instituut, Wageningen University & Research, Alliantie Voeding in de Zorg, Reinier de Graaf Ziekenhuis, Alrijne Ziekenhuis, Gemeente Den Haag, Den Haag Werkt, Werkom, Werkse!, Antropia, Argos Zorggroep, Rabobank, Cirfood, Hotelschool The Hague, Hutten Catering, Vitam, Vermaat + circa 50 partners in de beweging.
Partners Gezonde Greenport Pact: Provincie Zuid-Holland, Medical Delta

BIODIVERSITEIT

De kracht van de natuur: in de kas, om de kas en op gebiedsniveau

Biodiversiteit is een belangrijke basis voor een veerkrachtige en toekomstbestendige glastuinbouw. Een rijke variatie aan planten en dieren draagt bij aan gezonde teeltsystemen, natuurlijke plaagbestrijding en een betere ecologische balans in en rondom de kas. Daarnaast zorgt werken aan biodiversiteit ook voor een aantrekkelijkere uitstaling van tuinbouwclusters en draagt daarom bij aan de leefbaarheid van het gebied. Voor Greenport West-Holland is biodiversiteit daarom niet alleen een ecologisch vraagstuk, maar ook een economische en maatschappelijke kans.

Greenport West-Holland is betrokken bij een aantal projecten en programma's op het gebied van biodiversiteit, namelijk PPS Biodiversiteit in en om de kas (nuttige insecten, monitoring), NWO BBB Green (onderzoek naar natuurinclusieve glastuinbouwsystemen), KIEM Groen (samenwerking tussen mbo, hbo en ondernemers rondom biodiversiteit) en NWO RISE (focus op ecologie en sociale innovatie, gebiedsaanpak Oostland). In deze projecten onderzoeken we de potentiële voordelen die biodiversiteit in de directe omgeving kan hebben voor het teeltsysteem. Maar we sluiten onze ogen ook niet voor mogelijke bedreigingen van ziekten en plagen en proberen de risico's daarop zo goed mogelijk in kaart te brengen. Het gaat telkens om de juiste maatregelen op de juiste plek op het juiste tijdstip. Maatwerk dus! Onze aandacht verschuift in 2026 naar het gebiedsniveau. Daarbij sluiten we aan bij de gebiedsplannen die momenteel door regionale overheden samen met partners zoals het bedrijfsleven en ngo's worden ontwikkeld. Zo hebben we voor het gebiedsplan Westland samen met Glastuinbouw Nederland en Rabobank een projectvoorstel ingediend voor een Biodiversiteitsmonitor Glastuinbouw. Met zo'n tool in handen kunnen individuele glastuinders straks uniform en eenvoudig aantonen welke bijdrage zij leveren aan het biodiversiteitsherstel in hun omgeving. We hebben goede hoop dat we in 2026 met dit waardevolle project kunnen starten.

WATER

Slim omgaan met water

Water is onmisbaar voor de glastuinbouw, maar de beschikbaarheid van zoet water staat onder druk door klimaatverandering. Het komt steeds vaker voor dat er te veel of juist te weinig schoon zoet water beschikbaar is. Daarnaast hebben we als sector ook een stevige uitdaging om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van het (oppervlakte)water verbetert. Het Hoofheemraadschap Delfland zit hier terecht bovenop. Bedrijven en instellingen nemen de uitdaging aan en spannen zich in om de waterkwaliteit te monitoren en effectieve maatregelen te nemen ter verbetering.

Goed waterbeheer is essentieel voor een duurzame en toekomstbestendige sector. In de sector zijn op dit gebied al veel initiatieven. Daarom besloot Greenport West-Holland in 2025 om op het thema water vooralsnog geen nieuwe initiatieven te ontplooien. Vanzelfsprekend blijft Greenport West-Holland goed op de hoogte van de ontwikkelingen bij partners uit de triple helix en andere organisaties op het gebied van water.

EEN SAMENHANGEND EN BETEKENISVOL RUIMTELIJK ECONOMISCH CLUSTER

De ruimte in Zuid-Holland is schaars, terwijl de vraag naar duurzame productie en logistiek groeit. Greenport West-Holland zet daarom in op slim ruimtegebruik en sterke verbindingen met de omgeving. Door functies te combineren, efficiënter te produceren en beter samen te werken in de regio, voegen we meer waarde toe per vierkante meter. Thema's als energie, verslogistiek, arbeid en huisvesting spelen hierbij een grote rol.

Met deze ambitie werken we aan een aantrekkelijk en toekomstbestendig tuinbouwcluster. Bedrijven hebben ruimte om te groeien en te vernieuwen, werknemers vinden een goede werk- en leefomgeving en overheden krijgen grip op ruimtelijke en maatschappelijke opgaven.

De ambitie Een Samenhangend en Betekenisvol Ruimtelijk Economisch Cluster bestaat uit de volgende programma's:

- **EnergieAkkoord**
- **Ruimte en gebiedsontwikkeling**
- **Verslogistiek**

ENERGIEAKKOORD

Samen op koers naar 2040

Op 18 december 2025 werd de derde fase van het EnergieAkkoord van Greenport West-Holland ondertekend. Vele tientallen partijen – bedrijven, overheden en kennisinstellingen – hebben het akkoord inmiddels ondertekend. Het doel is duidelijk en ambitieus: een klimaatneutrale glastuinbouw in 2040.

Een klimaatneutrale glastuinbouw kan alleen als bedrijven, overheden en kennisinstellingen samenwerken. Daarom heeft Greenport West-Holland sinds 2017 een eigen EnergieAkkoord. Het akkoord zorgt voor regie, gezamenlijke doelen en concrete acties (zoals kennisdeling, pilots en ondersteuning van energiecoöperaties).

Hoogtepunt van 2025 was dus de ondertekening van het nieuwe EnergieAkkoord en de bijbehorende uitvoeringsagenda. Maar er waren meer mijlpalen. Zo werden verschillende themasessies en bijeenkomsten georganiseerd voor partners en tuinders. Onderwerpen waren onder meer restwarmte en MTO. Bovendien werd gestart met de Gebiedsaanpak Energie en Modernisering.

In 2025 werd ook het Energieplein in het World Horti Center geopend; het EnergieAkkoord was daarbij nauw betrokken. Voor het in kaart brengen van energiedata van ondernemers werd een dashboard ontwikkeld. De data uit deze eerste versie zijn afkomstig van Voorne aan Zee. Door de data en het dashboard is het mogelijk per deelgebied betere afspraken te maken tussen verschillende partijen op het gebied van energie en energietransitie.

Bekijk de video van de ondertekening

De ondertekening van de nieuwe fase van het EnergieAkkoord

Partners

Partners EnergieAkkoord: circa 50 publiek-private partners

Partners Project Factsheets: AAB-NL, Glastuinbouw Nederland, Provincie Zuid-Holland

Partners Project (water)stof tot nadenken: Capturam, Wageningen University & Research (WUR), Glastuinbouw Nederland, Gemeente Lansingerland, Gemeente Westland, Agro Energy, diverse bedrijven (zoals Anthura, Maarel Orchids, Lans Westland, Mediaverdi en Schenkeveld)

INTERREG RE-GREENHOUSE

Een van de activiteiten binnen het EnergieAkkoord is het Europese project Interreg RE-Greenhouse. Dit project stimuleert samenwerking voor toekomstbestendige glastuinbouw in Europese grensregio's. Greenport West-Holland is een van de partners van het project. In 2025 werd onder meer gewerkt aan een beslissingstool voor ondernemers.

Interreg RE-Greenhouse is een samenwerking van 11 partners uit België, Nederland, Frankrijk, Luxemburg en Duitsland, elk specialist in een specifieke hernieuwbare energiebron. Dit programma ontving een subsidie van €2,3 miljoen uit het Interreg North-West Europe-programma. Partners zijn: België: Inagro, Boerenbond, FarmTech Society. Nederland: THUAS – The Hague University of Applied Science, Gemeente Westland. Luxemburg: IFSB – Construction Training Centre. Frankrijk: Végépolys Valley, CTIFL – Interprofessional Technical Centre for Fruit and Vegetables, ASTREDHOR- Institute of Plant Professionals. Duitsland: Trier University of Applied Sciences - Ifas

Waarom?

Door dit programma werken tientallen partners samen aan regie en acties richting een klimaatneutrale glastuinbouw in 2040.

De partners van RE-Greenhouse brachten een bezoek aan Greenport West-Holland

VERSLOGISTIEK

Samen bouwen aan bereikbaarheid

De verslogistiek in Zuid-Holland staat voor grote uitdagingen. Denk aan congestie, verduurzaming, ruimtegebruik en de aansluiting op multimodale hubs. Daarnaast werken veel partijen aan hun eigen initiatieven, waardoor versnippering ontstaat. Het Algemeen Bestuur van Greenport West-Holland heeft daarom besloten om het thema verslogistiek actief op te pakken en te onderzoeken hoe we als regio sterker kunnen samenwerken.

Partners

Partners Programma Verslogistiek Provincie Zuid-Holland e.a.

In de eerste fase voerde Greenport West-Holland een uitgebreide netwerk- en stakeholderanalyse uit. Daarbij wordt gekeken naar de huidige projecten, de mate van samenwerking en de kansen voor synergie. Ook wordt een SWOT-analyse gemaakt en worden randvoorwaarden voor verdere samenwerking in kaart gebracht. Deze fase wordt ondersteund door Provincie Zuid-Holland.

Op basis van deze analyse bepaalt het Algemeen Bestuur in 2026 welke rol en concrete projecten Greenport West-Holland gaat oppakken. Daarmee zetten we een belangrijke stap naar een krachtiger, duurzamer en toekomstbestendig logistiek systeem voor de hele tuinbouwketen.

Waarom?
Door dit programma brengen we projecten en partijen bij elkaar, zodat de keten efficiënter, duurzamer en minder versnipperd wordt.

RUIMTE EN GEBIEDSONTWIKKELING

Samen sturen op toekomst-bestendige ruimte

Voor het programma Ruimte en gebiedsontwikkeling heeft in 2025 een verkenning plaatsgevonden met verschillende stakeholders. De eerste conceptstructuur voor de verschillende 'horizonnen' (korte, middellange en lange termijn) is ambtelijk getoetst bij de regionale overheden. Bovendien is met Greenports Nederland en Glastuinbouw Nederland gewerkt aan de totstandkoming van het nationale programma Gebiedsaanpak Energie en Ruimte.

Vanuit deze trajecten is een opzet gemaakt om bestuurlijk te toetsen en van daaruit de rol en activiteiten van Greenport West-Holland op het dossier ruimte en gebiedsontwikkeling nader te specificeren. Daarmee komt de basis in zicht voor een gedragen eerste invulling van de ambitie 'naar een Samenhangend en Betekenisvol Ruimtelijk Cluster'.

Waarom?
Door dit programma ontstaat meer regie en samenwerking op ruimte en energie.

EUROPA/INTERNATIONALE SAMENWERKING

Internationaal leren, regionaal winnen

In de strategie 'Feeding and Greening the Megacities' van Greenport West-Holland speelt Europa een grote rol. Daarom werkt de Greenport nauw samen met andere clusters.

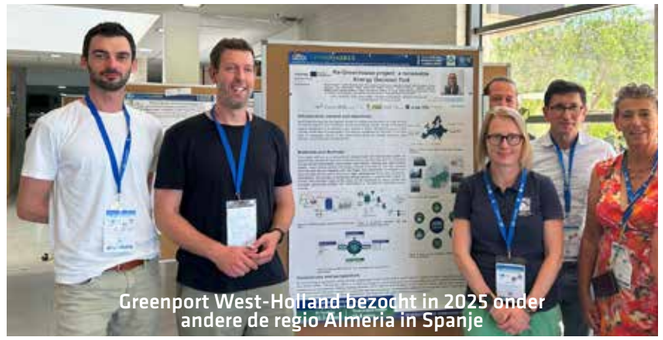
Greenport West-Holland bezocht in 2025 onder andere de regio Almeria in Spanje

Greenport West-Holland werkt onder meer nauw samen met Vegepolys Valley (Frankrijk) en andere clusters binnen het Plant Inter Cluster Network. In 2025 bracht een delegatie een bezoek aan de beurs GreenSys en aan het cluster Innovacal in Almeria. Ook vonden werkbezoeken plaats aan Portugal en Noord-Italië.

Waarom?
Door dit programma wisselt het cluster kennis en innovatie uit met sterke Europese partners, wat de internationale positie van de regio versterkt. Soms geschiedt dat via EU-projecten die ook toegang geven tot Europese middelen, waardoor een deel van het programma bekostigd kan worden.

Partners

Partners Europa: Gemeente Westland, Provincie Zuid-Holland, landbouwraden-netwerk, Plant Inter Cluster Netwerk, Vegepolys Valley, Inagro, regio-netwerken op het gebied van Agrifood.

De belofte van de tuinbouw

De tuinbouw biedt oplossingen voor grote maatschappelijke uitdagingen. Dat was de rode draad van het Jaarevent 2025 van Greenport West-Holland, met als thema 'De belofte van de tuinbouw'. Het event vond plaats bij Anthura in Bleiswijk en trok 225 bezoekers uit bedrijfsleven, onderwijs, onderzoek en overheid.

Het Jaarevent 2025 van Greenport West-Holland

Bekijk de video van het Jaarevent

Jaarplan 2026

Eind 2025 presenteerde Greenport West-Holland het Jaarplan 2026. In dit plan staat hoe ondernemers, overheden en kennisinstellingen binnen de Greenport samenwerken aan een toekomstbestendige tuinbouw en logistiek cluster, vanuit de rol als verbinder, versneller en aanjager.

Bekijk het jaarplan

Een nieuw narratief

‘Hier zaait tuinbouw toekomst’. Zo heet het nieuwe narratief van Greenport West-Holland. Een narratief is het verhaal dat een organisatie over zichzelf vertelt: het geeft aan waarvoor de organisatie staat. Het nieuwe narratief gebruikt Greenport West-Holland voortaan in onder meer presentaties en publicaties.

‘Greenport West-Holland zorgt ervoor dat de volle potentie van de tuinbouw tot wasdom kan komen. Groente, fruit en bloemen voor gezondheid en geluk. Kennis voor de toekomst. En energie voor een leefbare wereld’, zo vertelt het narratief, dat werd ontwikkeld door bureau Imagro.

In het nieuwe narratief wordt onder meer uitgelegd dat Greenport West-Holland een regio, een organisatie én een netwerk is. ‘Een netwerk met één gezamenlijke ambitie: de volle potentie van de tuinbouw tot bloei brengen die bijdraagt aan een gezonde leefomgeving. Deze organisatie vormt de verbindende kracht in de regio.’

Impact meten

Greenport West-Holland is in 2025 gestart met het ontwikkelen van een methode om de impact van de programma’s te meten. Op verschillende thema’s worden indicatoren ontwikkeld die laten zien waar we staan, welke voortgang wordt geboekt en waar bijsturing nodig is. Deze aanpak helpt om keuzes te maken, samenwerking te versterken en resultaten zichtbaar te maken. Zo bouwen we stap voor stap aan een transparante en datagedreven manier van werken, waarin impact centraal staat en de bijdrage van het tuinbouwcluster aantoonbaar wordt.

Experimenteerlocaties voor de Glastuinbouw

In 2025 is er een plan gemaakt voor het realiseren van de Kas voor de Toekomst, een nieuw kennis- en innovatiecentrum op de Flora Campus Westland in Naaldwijk. Hier zullen bedrijven, kennisinstituten en overheden samenwerken aan systeemdoorbraken voor de glastuinbouw rond vier thema’s: AI voor Hightech Tuinbouw, Radicale Robotisering, Right Tech voor midtech markten en de Circulaire Kas en Flora Campus.

Dit innovatiecentrum is een welkome aanvulling op de experimenteerplekken die er al in de regio zijn. Uniek aan Kas voor de Toekomst is dat er straks eendrachtig samengewerkt wordt volgens de principes van open innovatie, waarbij nieuwe systemen ook op productieschaal worden getest en gedemonstreerd. Voor de locatie wordt momenteel een businessplan met investeringsbegroting opgesteld.

Parallel aan deze ontwikkeling opende in 2025 het HortiScience Innovation Center (HIC) in Bleiswijk. Hier richt men zich op het aantrekken, bouwen en begeleiden van nieuwe startups in de glastuinbouw.

Samen hebben de consortia achter Kas voor de Toekomst en HIC in 2025 een aanvraag ingediend voor de subsidieregeling Experimenteerlocaties en zijn we lid geworden van het Nationaal Platform Experimenteerlocaties dat door het Ministerie van LVVN is opgericht. Onze aanvraag is door de beoordelingscommissie bijzonder positief beoordeeld, maar in het najaar bleek – wegens politieke keuzes – dat de aanvraag toch niet goedgekeurd kon worden. In een nieuwe openstelling in mei 2026 is onze regio spijtig genoeg uitgesloten van deelname.

De consortiumpartners hebben aangegeven dat ze hun samenwerking willen doorzetten en zijn op zoek naar alternatieven. Kas voor de Toekomst en HIC trekken dus ook in de toekomst samen op. Want ook voor innovatie geldt: samen kom je verder.

GREENPORT
West-Holland

Laten we samen de toekomst van de glastuinbouw vormgeven.

Vragen of samenwerken? Neem contact op met Greenport West-Holland.

greenportwestholland.nl

info@greenportwestholland.nl

Greenport-West-Holland

GreenportWestHolland

GreenportWestHolland

SCAN ME